

Sygn. akt: III U 403/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy I Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. Z.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

o wysokość emerytury policyjnej

na skutek odwołania J. Z.

od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 14.04.2010r. **nr** (...)

orzeka:

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.04.2010 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej J. Z.na zasadach określonych w art. 15 b ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, obniżając ubezpieczonemu wskaźnik emerytury za okres od dnia 1.11.1976r do 31.07.1990r. z 2,6 % podstawy wymiaru do 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby we wskazanym okresie i ustalił ponownie wysokość emerytury od dnia 1.05.2010 r. na kwotę 2.732,09 zł.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż podstawą jej wydania był art. 15b w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) oraz fakt otrzymania od Instytutu Pamięci Narodowej informacji z dnia 22.03.2010 r. Nr (...) o przebiegu służby ubezpieczonego w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia

18 października 2006r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.) sporządzonej na podstawie posiadanych przez IPN akt osobowych. Podkreślono, iż zgodnie z powołanym wyżej przepisem, emerytura osoby, która w latach 1944-1990 pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, i która pozostawała na służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. wynosi 0,7 % podstawy wymiaru za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990 oraz 2,6 % podstawy wymiaru za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz pkt. 2-4 ustawy.

Od powyższej decyzji J. Z. złożył odwołanie, wnosząc o jej zmianę z powodu jej niezgodności ze stanem faktycznym i prawnym. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że do pracy w KWP w O. został przyjęty w dniu 01.11.1976r. do Wydziału Łączności. Przyznał jednak, że pracował wówczas jako technik. Następnie został skierowany do pracy w Wydziale Paszportów, gdzie pracował do marca 1978r., a następnie skierowano go pracy w Sekcji „A” stacji szyfrów KWP w O., gdzie wykonywał pracę szyfrową dla MO i SB do lipca 1989r. Już w 1989r. pracował jako pomocnik dyżurnego w KMP. Odwołujący przyznał, że nie jest w stanie określić czy jednostki, w których pracował należały do MO czy do SB. Nadmieniał, że w okresie od 01.11.1976r. do 31.07.1990r. nigdy nie pracował operacyjnie i nigdy nie występował przeciwko organizacjom działającym na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Odwołujący podniósł, że nie powinien odpowiadać za to, że dana jednostka podlegała pod SB.

Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie wskazując, iż zaskarżona decyzja jest zgodna z przepisami prawa. Organ rentowy wskazał, że postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej J. Z. zostało wszczęte z urzędu w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW, AW, SKW, CBA, SG, BOR, PSP i SW oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145) oraz uzyskaniem z Instytutu Pamięci Narodowej Informacji z dnia 22.03.2010r. Nr (...) o przebiegu służby ubezpieczonego, na podstawie której ustalono, iż odwołujący w okresie od 1.11.1976r. do 31.07.1990r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

J. Z. (ur. (...)), od 1.11.1976r. zajmował stanowisko referenta techniki operacyjnej w KWMO w O. Wydział „T”, od 01.06.1977r. referenta techniki operacyjnej na wakacie inspektora w KWMO w O. Wydział Paszportów Grupa Paszportów w M., od 01.07.1978r. referenta techniki operacyjnej na wakacie inspektora w KWMO w O. Samodzielna Sekcja „A”, od 01.08.1983r. referenta techniki operacyjnej na wakacie inspektora w WUSW w O. Samodzielna Sekcja „A”, od 01.12.1987r. referenta techniki operacyjnej na wakacie starszego referenta techniki operacyjnej w WUSW w O. Samodzielna Sekcja „A”, od 16.04.1988r. starszego referenta techniki operacyjnej w WUSW w O. Samodzielna Sekcja „A”, od 09.02.1990r. do 31.07.1990r. starszego referenta techniki operacyjnej w WUSW w O. Samodzielna Sekcja „A” (vide: przebieg służby k. 13 a.s.).

Decyzją z dnia 02.02.2004r. skarżącemu przyznano prawo do emerytury policyjnej.

Wysokość emerytury skarżącego od dnia 1.05.2010 r. została ponownie ustalona na podstawie decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 14.04.2010 r., w oparciu o otrzymaną z Instytutu Pamięci Narodowej Informację Nr 146550/2010 z dnia 22.03.2010r. o przebiegu służby ubezpieczonego, na podstawie której ustalono, iż odwołujący się w okresie od 1.11.1976r. do 31.07.1990r. pełnił służbę w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. W związku z powyższym decyzją z dnia 14.04.2010r. Dyrektor Zakładu Emerytalno Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej J. Z.. Obniżył ubezpieczonemu wskaźnik emerytury za okres od dnia 1.11.1976r. do 31.07.1990r. z 2,6 % podstawy wymiaru do 0,7

% podstawy wymiaru za każdy rok służby we wskazanym okresie i ustalił ponownie wysokość emerytury od dnia 1.05.2010 r. na kwotę 2.732,09 zł.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

W dniu 16 marca 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) przepis art. 15b określający zasady obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w charakterze funkcjonariusza w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.). Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r., organami bezpieczeństwa państwa, w rozumieniu ustawy, są:

*Resort Bezpieczeństwa Publicznego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego,

*Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego,

*Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego,

*Jednostki organizacyjne podległe organom, o których mowa w pkt 1-3, a w szczególności jednostki Milicji Obywatelskiej w okresie do dnia 14 grudnia 1954 r.,

*Instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych,

*Akademia Spraw Wewnętrznych,

*Zwiad Wojsk Ochrony Pogranicza,

*Zarząd Główny Służby wewnętrznej jednostek wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu komórki,

*Informacja Wojskowa,

*Wojskowa Służba Wewnętrzna,

* Zarząd IISztabu Generalnego Wojska Polskiego,

*Inne służby Sił Zbrojnych prowadzące działania operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze, w tym w rodzajach broni oraz w okręgach wojskowych.

Zgodnie z art. 13a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) na wniosek organu emerytalnego właściwego według niniejszej ustawy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi

Polskiemu sporządza na podstawie posiadanych akt osobowych i w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, przekazuje organowi emerytalnemu informację o przebiegu służby wskazanych funkcjonariuszy w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 15b powołanej wyżej ustawy w przypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi:

1) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;

2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 1a oraz pkt 2-4.

Wskazać należy, że zgodnie ze strukturą organizacyjną Służby Bezpieczeństwa na poziomie centralnym istniały departamenty i biura MSW. Ich zadania w terenie realizowały odpowiednie wydziały (i inne jednostki) ulokowane w Komendach Wojewódzkich MO. 1 sierpnia 1983 r. Komendy przemianowano na Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych. Na niższym szczeblu, w Komendach Powiatowych i Miejskich MO funkcjonowały Referaty ds. SB (z grupami operacyjnymi, paszportów i dowodów osobistych, rejestracji cudzoziemców, "T", "W").

Z dokumentu zawierającego informację o przebiegu służby z dnia 22.03.2010r. wynika, że J. Z. pełnił służbę w KWMO/WUSW w O. na stanowiskach: od 01.11.1976r. referenta techniki operacyjnej Wydziału „T”, od 01.06.1977r. referenta techniki operacyjnej na wolnym etacie inspektora Grupy Paszportowej w M. Wydziału Paszportów, od 01.07.1978r. referenta techniki operacyjnej na wolnym etacie inspektora, od 16.04.1988r. do 31.07.1990r. starszego referenta techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” Samodzielnej Sekcji Szyfrów.

Z przesłuchania odwołującego w charakterze strony, jak też samego odwołania wynikało, że J. Z. nie kwestionował okresów swojej pracy w Sekcji A (następnie Sekcji Szyfrów), jak też w Wydziale Paszportów, zaprzeczał natomiast by pełnił służbę w Wydziale Techniki Operacyjnej, twierdząc, że w 1976r. rozpoczął pracę w Wydziale Łączności. W odwołaniu wskazywał też, że prace szyfrową wykonywał do lipca 1989r, a następnie pracował jako pomocnik dyżurnego w KWP. Powyższe twierdzenia odwołującego okazały się jednak gołosłowne i nie znajdują potwierdzenia w dokumentach z akt osobowych J. Z., nadesłanych przez IPN, które potwierdzają w pełni przebieg zatrudnienia wyszczególniony w karcie przebiegu służby nadesłanej przez IPN (k. 13 a.s.). Z dokumentów dotyczących przebiegu pracy (vide k. 48) wynika w szczególności, że z dniem 01.11.1976r. J. Z. został przyjęty do służby na stanowisko referenta techniki operacyjnej Wydziału „T” SB. Powyższe potwierdza też kolejny dokument w postaci decyzji o przyjęciu (k. 57 akt osobowych), gdzie również znajduje się adnotacja, że odwołujący został przyjęty na stanowisko referenta techniki operacyjnej do Wydziału „T”. Powyższe potwierdza też opinia służbowa (k. 61 akt osobowych) i wnioski o weryfikację stopnia MO (k. 65 akt osobowych). Podobnie pozostałe dokumenty z akt osobowych potwierdzają w pełni przebieg służby, jaki został wyszczególniony w karcie przebiegu służby nadesłanej przez IPN, w tym fakt, że odwołujący do końca lipca 1990r. pracował w WUSW w O. w Samodzielnej Sekcji Szyfrów jako starszy referent techniki operacyjnej. W takim stanie rzeczy Sąd uznał za w pełni uzasadnione, odnośnie rzeczywistego przebiegu służby, oparcie się na spójnych dokumentach z akt osobowych odwołującego, tym bardziej, że odwołujący, na poparcie swoich twierdzeń co do charakteru pracy na początku i końcu spornego okresu, nie przedstawił żadnych dowodów, pomimo pouczenia, zgodnie z art. 210 § 2¹ kpc (vide k. 31). Ponadto twierdzenia samego odwołującego nie były w tym zakresie konsekwentne. O ile na rozprawie twierdził np, że na początku spornego okresu pracował w Wydziale Łączności, o tyle w załączonej do odwołania karcie przebiegu służby okoliczności tej nie uwzględnił.

W ocenie Sądu służbę odwołującego od 01.11.1976r. do 31.07.1990r. w/w jednostkach wyszczególnionych w karcie przebiegu służby (k. 13 a.s.) tj. Departamencie Techniki MSW, Biurze „A” (od lutego 1990 Biuro Szyfrów) MSW i Biurze Paszportów MSW (jak i w terenowych komórkach tych pionów) należy traktować jako służbę w organach

bezpieczeństwa państwa w myśl art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.). Wskazać należy, że Departament Techniki MSW i Biura Szyfrów MSW zostały wymienione w Zarządzeniu Nr 043/90 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 maja 1990 r. w sprawie zaprzestania działalności Służby Bezpieczeństwa (vide zał. Nr 2 do pisma IPN). Na marginesie wspomnieć należy, że w sprawie przynależności do organów bezpieczeństwa państwa Departamentu Techniki wypowiedział się m.in. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga V Wydział Kamy w wyroku z dnia 10.10.2012r. w sprawie o sygn. akt V K 59/11, zaś w sprawie Biura „A” Szyfrów m.in. Sąd Okręgowy w Warszawie XVIII Wydział Kamy w wyroku z dnia 26.09.2011r. w sprawie o sygn. akt XVIII K 140/11. Należy też zwrócić uwagę że, iż Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1990 r. w sprawie nadania statutu organizacyjnego Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Dz.U. z 1990 r., nr 49, poz. 288), nie wymienia Departamentu Techniki, Biura Szyfrów i Biura Paszportów w nowo utworzonych strukturach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych co jednoznacznie wskazuje na likwidację tych pionów Służby Bezpieczeństwa w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa.

Zważywszy na powyższe nie może budzić żadnych wątpliwości, że jednostki, w których pełnił służbę odwołujący w okresie od 1.11.1976r. do 31.07.1990r. należy zaliczyć do organów bezpieczeństwa zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r.

Na marginesie wskazać też należy, że kwestia zgodności przepisów art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych a także art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy była badana przez Trybunał Konstytucyjny pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą. Trybunał Konstytucyjny w pkt 4 wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. uznał, iż art. 15b ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (...) jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lutego 2010 r. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, iż z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. Jego zdaniem ustawodawca był upoważniony mimo upływu 19 lat od zmiany ustrojowej do wprowadzenia regulacji obniżających w racjonalnie miarkowany sposób świadczenia emerytalnego za okres służby w organach bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów. Trybunał Konstytucyjny podkreślił także, iż zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Zaznaczył jednak, iż ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zasada ochrony praw nabytych nie ma zastosowania do praw nabytych niesłusznie lub niegodziwie, a także praw niemających oparcia w założeniach obowiązującego w dacie orzekania porządku konstytucyjnego (vide orzeczenie z dnia 11 lutego 1992 r., sygn. K 14/91, OTK w 1992 r. cz. I; wyrok z 23 listopada 1998 r., sygn. SK 7/98, OTK ZU nr 7/1997, poz. 114; wyrok z dnia 22 czerwca 1999r., sygn. K 5/99, OTK ZU nr 5/1999, poz. 100). Trybunał dodatkowo podkreślił, iż chroniąc prawa nabyte nie można przyjmując, iż każda zmiana istniejącej regulacji, która byłaby zmianą na niekorzyść pewnej grupy obywateli, jest ustawodawczo zakazana, w związku z czym nie ma też wystarczających podstaw aby twierdzić, iż ustawodawca nie może ocenić negatywne dokonanych wcześniej rozwiązań legislacyjnych. Jego zdaniem ustawodawca ustanawiając kwestionowane przepisy dał wyraz negatywnej ocenie działalności organów bezpieczeństwa państwa komunistycznego, o czym świadczy zarówno przebieg prac legislacyjnych, jak też treść samej preambuły ustawy

z dnia 23 stycznia 2009 r. W preambule tej ustawodawca stanowi wyraźnie, iż kierował się "zasadą sprawiedliwości społecznej wykluczającą tolerowanie i nagradzanie bezprawia". Zdaniem Trybunału w demokratycznym państwie prawnym jednym z kluczowych instrumentów ochrony jego podstawowych zasad jest odpowiedzialność, która obejmuje czyny wynikające z urzeczywistnienia celów źle wybranych i niezrealizowania celów wybranych dobrze. W tym sensie gwarancje bezkarności oraz przywilejów ekonomicznych pochodzących z budżetu państwa za służbę w instytucjach i organach stosujących w dyktaturze represje, nie mogą być traktowane jako element praw słuszenie nabytych. Przyjąć w tym wypadku należy, iż ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę tych organów. Jednocześnie jednak w razie udzielenia przez funkcjonariusza w czasie służby w takiej policji pomocy osobie represjonowanej za działanie opozycji demokratycznej i niepodległościowej ustawodawca przewidział utrzymanie uprzywilejowanych świadczeń emerytalnych na dotychczasowych zasadach (art. 15b ust. 3 i 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.), jednakże w przedmiotowej sprawie uprawniony nie powołuje się na fakty mogące stanowić podstawę do utrzymania uprzywilejowanych świadczeń.

W opinii Trybunału prawa emerytalne nabyte przez adresatów kwestionowanych przepisów zostały nabyte niegodziwie, bowiem nie można uznać celów i metod działania organów bezpieczeństwa Polski Ludowej za godziwe. W związku z powyższym służba w instytucjach i organach państwa, które systemowo naruszały przyrodzone prawa człowieka i rządu prawa nie może w demokratycznym państwie prawnym uzasadniać roszczeń do utrzymania uzyskanych wcześniej przywilejów. Zdaniem Trybunału ustawodawca, ograniczając w zakwestionowanych przepisach niesłuszenie nabyte przywileje emerytalne funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej, sięgnął do środka adekwatnego dla uzyskania usprawiedliwionego celu, uczynił to zarazem w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla adresatów zakwestionowanych norm.

W kwestii zgodności art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z art. 32 Konstytucji (zasada równości), Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż z zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii, a zatem wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary. Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną cechą istotną, to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Zdaniem Trybunału jednak takie odstępstwo nie musi jednak oznaczać naruszenia art. 32 Konstytucji. W opinii Trybunału jest ono dopuszczalne jeżeli kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, waga interesu, któremu różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz dodatkowo kryterium różnicowania pozostaje w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Wspólną cechą wszystkich funkcjonariuszy bezpieczeństwa Polski Ludowej jest ich służba w określonych w ustawie organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990. Ta cecha różni istotnie funkcjonariuszy od pozostałych funkcjonariuszy służb mundurowych przed 1990 r. Ustawodawca przyjąwszy wspólną cechę istotną, w sposób jednakowy potraktował funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa Polski Ludowej. Tym samym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż kwestionowane przepisy są zgodne z art. 32 Konstytucji.

Konkludując, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż przepis art. 15b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela w pełnej rozciągłości poglądy wyrażone w cytowanym uzasadnieniu do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Stosownie do treści art. 15 ust. 3, do okresów, o których mowa w art. 13 ust. 1, na żądanie wnioskodawcy, mogą być doliczone w pełnym wymiarze okresy służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, jeżeli funkcjonariusz udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Odwołujący w niniejszej sprawie istnienia okoliczności takich nie wykazywał.

Reasumując, należy w tym miejscu przytoczyć, za Trybunałem Konstytucyjnym, iż w tym wypadku należy przyjąć, że ustawodawca negatywnie ocenił sam fakt podjęcia służby w organach bezpieczeństwa Polski Ludowej, ze względu na jednoznacznie ujemną ocenę działań tych organów. Wskazuje na to jednoznacznie zastosowana przez niego technika legislacyjna – posłużenie się jako cechą wyróżniającą wskazaniem konkretnych instytucji, wśród których wymienione zostały także „instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych”. Tak więc o zasadności zastosowania do sytuacji prawnej odwołującego przepisów ustawy przesądza nie jakaś jego cecha osobowa czy też jakieś konkretne działanie lecz sam fakt pełnienia służby w organie spełniającym kryteria kwalifikujące go do „organów bezpieczeństwa państwa”.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.